pubas. Kõrge ta on ja järsk ka, seda ütleb igaüks, kes teda kord näinud; aga kes sagedaste teda ülesse ja alla käinud ja nimelt raskete koormatega, see teab temast mõndagi haledat ja naljakat laulu laulda. Nüüd pole ta enam nii järsk kui muiste, sest iga aasta täidetakse alt ta jalga ja wõetakse ülewelt turja pealt mõni jalg maad madalamaks, sellepärast kahanewad ka teemeeste jutujorinad — aga sell ajal kui Mats killawoori tagatipus siia mäe turjale jõudis, oli ta weel oma täie auu sees ja iga teemehe, nimelt nooremate, püksid lõiwad kaksteistkümmend, wõi weel rohkemgi, kui waja oli hakata ülewalt alla ronima.

Nagu üteldud: Woor oli mäe harjale jõudnud ja siin peeti nüüd kõiksugused head ja kirjud nõnud ära, kuda iluste peaks alla saama, sest päew enne oli sulapooline ilm olnud ning oli wesi mööda mäge alla jooksnud, see oli aga täna kange külmaga kiilaseks jäeks külmetanud ja et meie meeste wiinawoor õige waratselt Tondilt homiku oli nihkuma hakanud, siis polnud mägi ka weel sugugi ära täkitud, waid läikis aina kuu walgel, keda päike weel mitte polnud kustutama tulnud. Üks sidus oma ree taha teiba otseti püsti, ning püüdis siis terawa otsaga rege kinni hoida, aga sest palju ei saanud, sest kiilas jäe ei wõtnud teiba otsa sisse. Enne kui ta kolm korda „prr, prr, prr“ oli prrtanud, oli ta tulise hiiliga juba alla mäge minemas. Teiwas hoidis siiski niipalju, et regi mitte wiltu ei läinud ja ümber ei löönud. Teine mees tahtis targem olla, tal oliwad head suurte naeltega wenesaapad; need wõttis ta jalast, pistis kaks kaigast sisse ja mõlemille poole reejalakseid kreslapuu taha. Nüüd istus ise tagurpidi ree peale, wasis mõlemi kätega kaigaste otstest kinni, rõhus saapa konsad kõwaste wasta jääd ja siis, „nõõ, waska!“ mägemööda alla. No läks ikka ka kaunis mõnukalt. Saapa kontsade naelad kraapisiwad jäed nii mis rigises rägises, aga see kestis ainult senniks kui saabastel kontsasi all oli. Pooles mäes pöörasiwad endid mõlemad konsad korraga saapa all ümber ning jäiwad rahuliselt üksteise kõrwa ree taha maha, kuna regi mehega wilistades alla poole sütis.

Nii sõitsiwad kõik, üks ühte moodi, teine teist moodi mäge mööda alla. Kes juba hädakillast peasis, see naeris mäe all nende üle, kes parajaste ta käes kelgus oliwad, ning need, kes alles mäe peal seisiwad hirwitasiwad ka, senni kui ise hädaohtlist sõitu ette wõtsiwad. Mäe all Liiwa kõrtsu ette kogusiwad endid kõik jälle mõlemille poole teed kokku, sest siin oli orgimees wõi pissuher nagu rahwas teda enamiste nimetas, see katsus pika raudoraga terwe koorma läbi, et mitte midagi keeldud kaupa linna ei weetud, see oli nii käsk ja seadus ning ka meie mehed ei peasnud sest läbikatsumisest. Kuna esimene woori ots juba ammugi kõrtsi juure ulatas, tuliwad teised aega mööda taga järele. Mats oli ka mäge alla tulemas kõige wiimane. Et temal wiinawaati alla polnud wedada, siis polnud ka mingit suuremat õnnetust karta ja isa tähendas aga lühidelt, Mats pidada ootama, senni kui teised kõik juba alt ära on, siis tõmmaku ta ohjad üle koorma, lasku enese ohjade otsa koorma taha rippuma ja tulgu alla.

Mats tegi nagu isa käskinud. Ta ootas kunni wiimane mees all silmist kadus, andis siis eneselle weel pisut mahti julgust korjata uut moodi imelisele sõidule, katsus weel korra targu rangipuid, looka ja sedelga rihma, waatas kas aisapärad ka weel kõwaste kodarate külles kinni, tatsutas wa langu märale laudja peale, tõmbas ohjad üle ree, sidus kuue õlmad weel õige hoolega ülesse wöö wahele, et nad mitte maad mööda lohistama ei jäe, seadis enese siis ree taha rinnaga wasta koormat, sirutas käed õige ülesse üle kaera koti, keeras ohjad mõne korra ümber käte, katsus proowiks korra, kas wõib põlwi kerasse tõmmata ja nii ohje otsa rippuma jäeda ning kui see kõik wäga hästi näis korda minewat, ei olnud enam asja kauemalt mäe harjal wiibida. „Nõõh,“ kõlas Matsi huuledelt, aga pisut tasasemalt kui seda muidu tema suust kuuldi ja wist hobunegi sai aru, et Matsi heal seal juures pisut wärises ning ta ei hoolinud sellepärast sähärdusest tasasest hüüust midagi, waid keerutas ainult saba. Teist korda kõlas „nõõh“ ja seekord ka weel pisut wärisewalt. siis ometigi nii waljuste, et ta mära kõrwu

Eesti rahwa Kasuline Kalender 1883 lk 26